

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΕΤΗΡΙΔΑ

ΤΟΜΟΣ Ε΄

ΜΝΗΜΗ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΓΕΡΟΝΤΟΣ ΕΦΕΣΟΥ
ΚΥΡΟΥ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ
ΤΟΥ ΑΠΟ ΜΥΡΩΝ
ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΩΝ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΙΣ ΚΥΡΙΟΝ ΕΚΔΗΜΙΑ ΤΟΥ

ΗΡΑΚΛΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ 2016

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΕΤΗΡΙΔΑ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗΣ ΑΝΩΤΑΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ

ΤΟΜΟΣ Ε΄

Α΄ ΕΚΔΟΣΗ 2016

ΕΠΟΠΤΕΙΑ ΤΟΜΟΥ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ ΝΑΝΑΚΗΣ
Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.,
Πρόεδρος Διοικούσης Έπιτροπής Π.Α.Ε.Α.Κ.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΟΜΟΥ

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΔΟΥΝΔΟΥΛΑΚΗΣ, Έπίκ. Καθηγητής Π.Α.Ε.Α.Κ.
ΜΙΧΑΗΛ ΣΤΡΟΥΜΠΙΑΚΗΣ, Έπίκ. Καθηγητής Π.Α.Ε.Α.Κ.
ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ, Δρ Ίστ., Διδάσκων στὴν Π.Α.Ε.Α.Κ.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΧΑΛΚΙΑΔΑΚΗΣ, Δρ Ίστορίας, Φιλολόγος,
Διδάσκων στὴν Π.Α.Ε.Α.Κ. & στὸ Παν/μιο Κρήτης

Οἱ ὑφολογικὲς ἐπιλογὲς καὶ οἱ διατυπωθεῖσες ἀπόψεις ἀνήκουν κατ' ἀποκλειστικὴν εὐθύνην στοὺς συγγραφεῖς τοῦ παρόντος τόμου. Γιὰ λόγους ὁμοιομορφίας ἀκολουθεῖται ὁ ἑνιαῖος τρόπος παραπομπῶν τοῦ συλλογικοῦ ἔργου καὶ υἱοθετεῖται, κατὰ τὸ δυνατόν, τὸ πολυτονικὸ σύστημα. Ὡστόσο, οἱ ἐπιμέρους γλωσσικὲς ἐπιλογὲς τοῦ κάθε συγγραφέα γίνονται σεβαστές.

© Πατριαρχικὴ Ἀνώτατη Ἐκκλησιαστικὴ Ἀκαδημία Κρήτης
Ἀλκιβιάδου 10, Τ.Θ. 1898, Ἡράκλειο Κρήτης, τήλ. καὶ fax 2810232193
www. aeahk.gr

ISSN: 2241-1267

Ὁ ἀοίδιμος Μητροπολίτης Γέρων Ἐφέσου κυρὸς Χρυσόστομος
Πορτραῖτο στὴν Ἱερὰ Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Γράμμα τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου ΚΥΡΙΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ	9
Μητροπολίτης Ἀρκαλοχωρίου, Καστελλίου καὶ Βιάννου κ. ΑΝΔΡΕΑΣ, Καθηγητῆς Θεολογικῆς Σχολῆς ΑΠΘ καὶ Πρόεδρος τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τῆς Π.Α.Ε.Α.Κ., ΠΡΟΛΟΓΙΚΑ	11
ΜΕΡΟΣ Α΄	
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΓΕΡΩΝ ΕΦΕΣΟΥ ΚΥΡΟΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ	
	25
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΣΑΒΒΑΤΟΣ, Χρυσόστομος Σ. Κωνσταντινίδης Γέρων Μητροπολίτης Ἐφέσου (ὁ πὸ Μύρων) 1921-2006. Ὁ Ἱεράρχης καὶ Καθηγητῆς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ Θεολογίας	27
Φωτογραφικὸ Παράρτημα	69
ΜΕΡΟΣ Β΄ ΜΕΛΕΤΕΣ	
	81
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΔΑΝΙΗΛΙΔΗΣ, Ὁ Μητροπολίτης Σελευκείας Ἀνθιμος (Μαζαράκης)	83
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΓΑΛΑΝΗΣ, Ψυχικὴ Ἀντιπελάργησις	99
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΖΑΦΕΙΡΗΣ, Ἡ γάπη τοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ Ἐκκλησία, ἡ ὑπέρβασις τοῦ ἀνθρωπίνου «ἐγώ» καὶ ἡ κοινωνικὴ ἀλληλεγγύη πρὸς τὸν πλησίον σήμερον	103
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΚΑΛΑΪΤΖΗΣ, Ἐνα γράμμα μου στὸ ὑπερέραν στὸν σεβαστό μου Γέροντα Μητροπολίτη Ἐφέσου κυρὸ Χρυσόστομο. Βίοι Παράλληλοι καὶ ἔργα παράλληλα. Παραλληλισμοὶ Θεοδώρου Ντοστογέσκη καὶ Ἀλεξάνδρου Παπαδιαμάντη	121
ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ ΛΥΜΟΥΡΗΣ, Χρυσοστομικὰ Παραλειπόμενα ἐπὶ τῶν περὶ Ἱερωσύνης Λόγων	137

ΑΝΔΡΕΑΣ ΝΑΝΑΚΗΣ, Σύσκεψη Ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας Κρήτης. Ἀπὸ τὰ Χανιά στὸ Καστέλλι τὸ 1921	149
ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΣΑΒΒΑΤΟΣ, Τὰ Ἐκκλησιολογικὰ κριτήρια ἐφαρμογῆς καὶ ἄσκησης τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Οἰκονομίας	169
ΕΛΠΙΔΟΦΟΡΟΣ ΛΑΜΠΡΥΝΙΑΔΗΣ, Ἡ Ὁρθόδοξος Διασπορά	187
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΣΕΤΣΗΣ, Ἡ συμβολὴ τοῦ Μητροπολίτου Ἐφέσου Χρυσοστόμου στὸν Διαχριστιανικὸ διάλογο	205
ΒΛΑΣΙΟΣ ΦΕΙΔΑΣ, Ἡ θεολογία τῶν Σλαβοφίλων καὶ ἡ Ρωσικὴ διασπορά	215
ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΒΑΡΝΑΛΙΔΗΣ, Ὁ λόγιος ἱεράρχης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Καλλίνικος Δελικάνης καὶ τὸ συγγραφικὸ του ἔργο. Ἱστορικὲς πτυχὲς τοῦ βίου του	235
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΛΑΡΕΝΤΖΑΚΗΣ, Ἡ συμβολὴ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης στὸ διορθόδοξο καὶ διαχριστιανικὸ Διάλογο ἰδιαίτερη μνεία τοῦ σεβαστοῦ καὶ μακαριστοῦ δασκάλου Μητροπολίτη Ἐφέσου κυροῦ Χρυσοστόμου Κωνσταντινίδη.....	285
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΞΕΞΑΚΗΣ, Λόγοι ὁδηγήσαντες στὴν ἐνανθρώπηση τοῦ Θεοῦ Λόγου	313
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΠΟΥΡΝΕΛΗΣ, Ἀντιμετώπιση τοῦ θανάτου βάσει τῆς Ἁγιοπατερικῆς Γραμματείας	329
ΔΟΥΝΔΟΥΛΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, Προθεωρία ἐρμηνευτικῆς προσέγγισης τῶν Ὑμνων τῆς Ἐκκλησίας. Ἐνδεικτικὰ παραδείγματα	353
ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΑΣΔΕΚΗΣ, Συνέντευξις τοῦ Μητροπολίτου Μύρων, μετέπειτα Μητροπολίτου Γέροντος Ἐφέσου, κ. Χρυσοστόμου, πρὸς τοὺς ἐκπροσώπους τῶν Μέσων Μαζικῆς Ἐνημερώσεως τῆς Γερμανίας, 3ῆς Μαρτίου 1989 εἰς Βόννην Γερμανίας.....	367

ΠΑΣΧΑΛΗΣ ΒΑΛΣΑΜΙΔΗΣ, Ζητήματα τῶν Ἑλληνορθόξων
Κοινοτήτων τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀπὸ τῆ Συνθήκη τῆς Λωζάν-
νης καὶ ἐντεῦθεν: Ἡ περίπτωση τῆς ἀπαλλοτριώσεως καὶ κατεδάφισης τμή-
ματος τοῦ ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Μακροχωρίου Κωνσταντινουπό-
λεως

379